

Enamlevinud rikkumised taimekaitsevahendite kasutamisel põllumajanduses ja taimekaitsevahendite nõuetekohane kasutamine

Riina Pärtel

25.aprill 2023

Taimkaitse

- Turule lubatud taimkaitsevahendid on inimestele, loomadele, keskkonnale sh tolmeldajatele kujutatava riski osas põhjalikult hinnatud
- Eestis taimkaitsetööde tegemine rangelt reglementeeritud

Riskihinnang ja kasutamise reeglid kokku loovad olukorra, kus taimkaitsevahendite ja –tööde poolt tekkiv risk inimestele ja keskkonnale on viidud miinimumini.

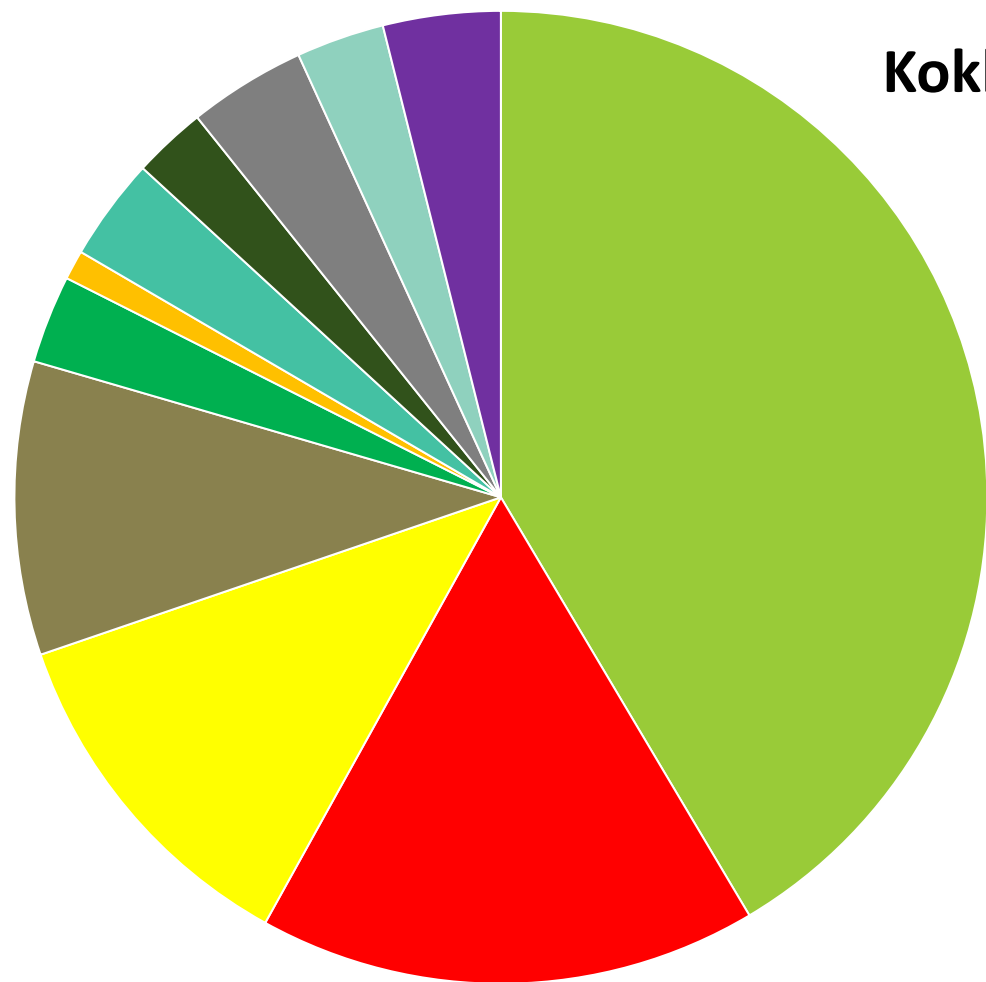

2022 hooaeg taimekaitsevahendite järelevalves

- Turustamise kontrolle 199
- Kasutamise kontrolle 498
 - ✓ sh nõuetele vastavuse raames 89
- Taimekaitseseadmete kontrolle 174
- Seiresõite 61
- Rikkumisega lõpetatud turustamisel 56 ja kasutamisel 67 kontrollkäiku
- Proove kokku 205 (sh mesilased 8)
 - ✓ tkv jäägi piirnormi ületust ei tuvastatud

Proovid 2022

- taimik 85
- marjad 34
- tera/kaunvili 24
- kartul 20
- kurk 6
- õunad 2
- laugud 7
- porgand 5
- muu 8
- vihjed 6
- mesilased 8

Mida oleme tuvastanud?

- Taimekaitsetunnistuse puudumine

Taimekaitsetunnistust peab omama nii kasutaja kui kasutamise üle otsustaja

- Testimata pritsi kasutamine

Kasutuses olev taimekaitseseade peab olema läbinud korralise tehnilise kontrolli iga kolme aasta järel.

Meeldetuletus taimekaitsetunnistuse ja pritsi ülevaatuse aegumise kohta saadetakse automaatselt e-posti aadressile.

NB! 2023 aastast tingimuslikkuse süsteemi nõuded

Mida oleme tuvastanud?

- Ohutusnõuete rikkumine õitsvate taimede pritsimisel
 - õitsvad umbrohud
 - õitsema on läinud eelmise aasta varis
 - glüfosaadi kasutamine õitsvate taimedega põllul

Mida oleme tuvastanud?

- Taimekaitsevahendi kasutamisel ei peeta kinni kehtivatest veekaitsevööndi nõuetest
- Taimekaitsevahendi kasutamisel ei peeta kinni täiendavatest piiranguvöönditest

Veekaitsevööndis on muu hulgas keelatud maaharimine, väetiste ja keemiliste taimekaitsevahendite kasutamine.

Mida oleme tuvastanud?

- Taimekaitsevahendit ei kasutata taimekaitsevahendi loas määratud ja taimekaitsevahendi märgistusele vastavatel tingimustel
 - mittelubatud kultuuril või kasutusosal kasutamine
 - lubatust suurema kulunormi kasutamine
 - registrist kustutatud toodete kasutamine
 - turule mittelubatud vahendi kasutamine

Mida oleme tuvastanud?

- puudulik arvestus
- taimekaitsevahendite hoiustamise nõuete rikkumised
- nõutud isikukaitsevahendite mittekasutamine

Kuidas taimekaitsevahendite kasutamine on reguleeritud?

- Taimkaitseseadus (TaimKS)
- Veeseadus (VeeS)
- PÕM 29.11.2011 määrus nr 90 „Taimkaitsevahendi kasutamise ja hoiukoha täpsemad nõuded“
- PÕM 05.11.2013 määrus nr 62 „Integreeritud taimekaitse põhimõtete rakendamise tingimused ja viis“
- PÕM 20.04.2006 määrus nr 49 „Taimkaitseseadme kasutamise, puhastamise, hooldamise ning hoidmise ohutusnõuded“
- Looduskaitseseadus
- Kemikaaliseadus
- Jäätmeseadus
- Pakendiseadus
- Töötervishoiu ja tööohutuse seadus

Taimekaitsevahendi professionaalne kasutaja

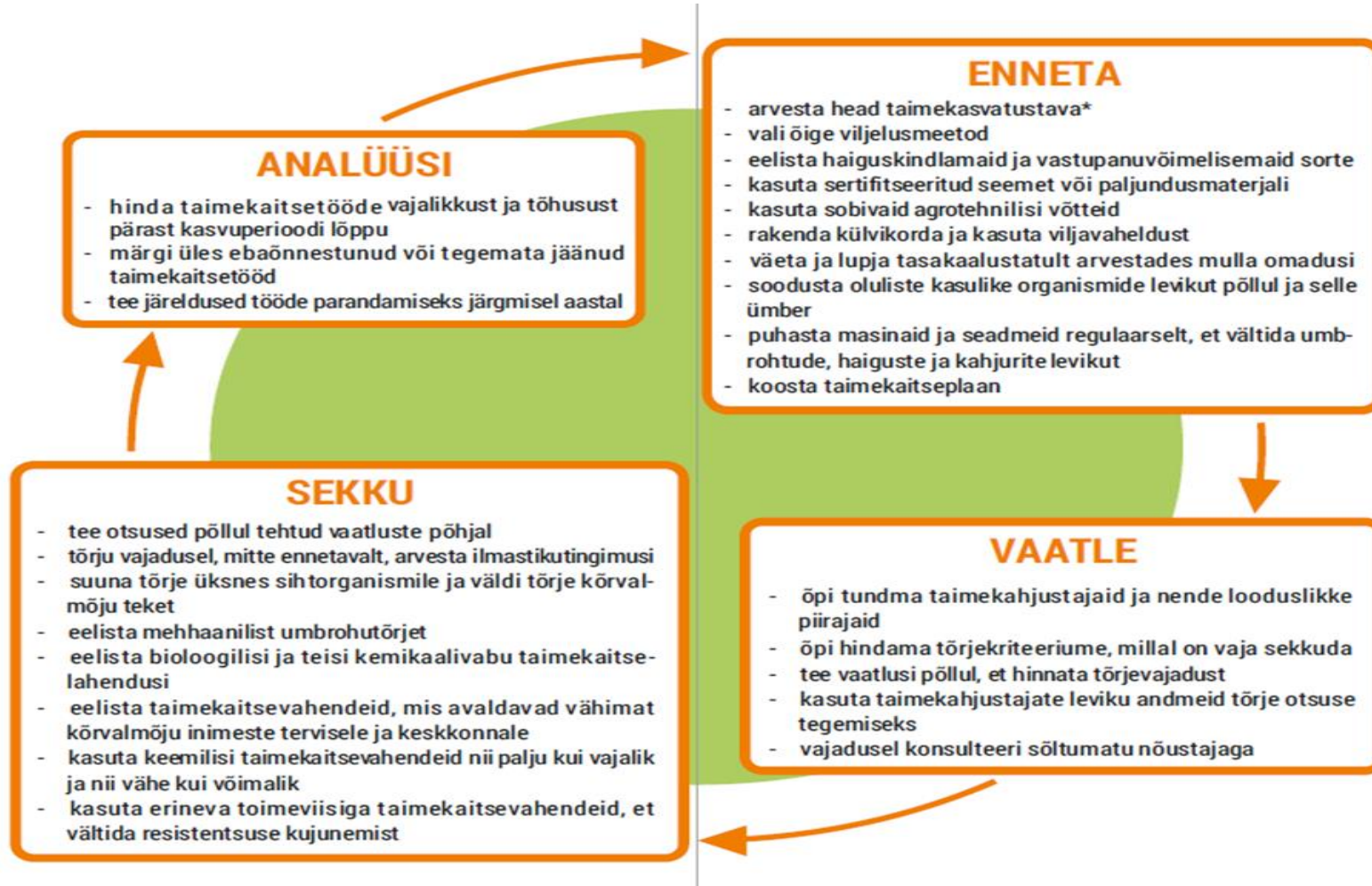
- ✓ ... on isik, eelkõige füüsilisest isikust ettevõtja või tema ettevõtte töötaja ning sellisel tegevusalal tegutseva juriidilise isiku juhatuse liige, juriidilist isikut juhtima õigustatud muu isik või ettevõtte töötaja, kes oma majandus- ja kutsetegevuses kasutab taimekaitsevahendit, ostab seda ning otsustab selle valiku ja kasutamise üle.
- ✓ ... arvestab ka integreeritud taimekaitse põhimõtteid.
- ✓ ... on läbinud taimekaitsekoolituse ning omab taimekaitsetunnistust.

Taimekaitsetunnistuse kehtivust saad kontrollida tkv registrist:
<https://portaal.agri.ee/avalik/#/taimekaitse/koolitus-tunnistus-otsing>

Ka ainult vabamüügipreparaate kasutades peab professionaalne kasutaja omama taimekaitsetunnistust.

Integreeritud taimekaitse

Taimekaitsevahendi kasutamine

Veendu, et taimekaitsevahend omab luba Eestis kasutamiseks

Taimekaitsevahendite register PTA kodulehel

<https://portaal.agri.ee/avalik/#/taimekaitse/taimekaitsevahendid-otsing/et>

Kasuta taimekaitsevahendit ainult vastavalt pakendi märgistusele:

- ✓ veendu, et vahend on lubatud kasutamiseks antud kultuuril ja kasutuslal
- ✓ jälgi, et kasutad õiget kulunormi
- ✓ pea kinni lubatud kasutuskordade arvust
- ✓ teosta töid ainult lubatud ajal (kasvufaas, NB! insektitsiididel kellaaeg, jm)
- ✓ arvesta kindlasti lisapiirangutega veekogude läheduses ja teiste märgistusel toodud puhvertsoonidega
- ✓ jälgi tööooteaega/ooteaega

Eriloo alusel kasutamisel jälgi täpselt eriloo tingimusi

Ohutusnõuded taimekaitsevahendi kasutamisel

- ✓ Jälgi, et pritsimislahuse valmistamine ei toimuks veehaarde sanitaarkaitsealal või veevõtukoha hooldusalal.
- ✓ Tühjaks saanud taimekaitsevahendi pakendid loputa töölahuse valmistamise ajal puhta veega vähemalt kolm korda
- ✓ Veendu, et pritsitaval alal ei oleks õitsvaid taimi, sh ka õitsvat umbrohtu (välja arvatud juhul, kui taimekaitsevahendi pakendi märgistusel on vastav märg, et taimekaitsevahendit võib kasutada taimede õitsemise ajal, sel juhul võib töid teostada kl 22.00-05.00).
- ✓ Jälgi, et tuule kiirus pritsimise ajal ei ületaks 4 m/s ja temperatuur ei ületaks 25°C.
- ✓ Arvesta tuule suunda lähedal asuvate objektide suhtes, et ära hoida nende võimalik saastumine.

Taimekaitseseade

- veendu, et taimekaitseseade on töokorras ja ohutu kasutamiseks ning läbinud tehnilise ülevaatuse
- kontrolli kasutuses oleva taimekaitseseadme toimimist korrapäraselt ning vajaduse korral reguleeri selle toimimiseks olulisi osasid
- puhasta seade kohe pärast selle kasutamist, ainult selleks ettenähtud kohas või selle puudumise korral pritsi seadme pesuvesi hajutatult taimekaitsevahendiga töödeldud alale nii, et oleks välditud selle sattumine kaevu ja lahtisesse veekogusse
- vajadusel kogu pritsimislahuse jäägid kokku ning anna üle ohtlike jäätmete käitlejale

Veekaitsevöönd, veehaarde sanitaarkaitseala, hooldusala

Veekaitsevööndis, veehaarde sanitaarkaitsealal ja hooldusalal on taimekaitsevahendi kasutamine keelatud.

- Veekaitsevööndi ulatus:
 - Läänemeresel, Peipsi, Lämmi- ja Pihkva järvel ning Võrtsjärvel – 20 m;
 - teistel järvedel, veehoidlatel, jõgedel, ojadel, allikatel, peakraavidel ja kanalitel ning maaparandussüsteemide eesvooludel – 10 m;
 - peakraavidel ja maaparandussüsteemide avatud eesvooludena kasutatavatel kraavidel valgalaga alla 10 km² – 1 m.
- Veehaarde sanitaarkaitseala on joogivee võtmiseks või joogivee tootmiseks kasutatavat veehaaret ümbritsev maa- või veeala. Sanitaarkaitseala ulatus sõltub võetava vee kogusest ja asukohast.
- Hooldusala on salvkaevu, puurkaevu või puurauku ümbritsev maa- või veeala. Hooldusala ulatus on 10 meetrit.
- Allikate ja karstilehtrite ümbruses on keelatud taimekaitsevahendite kasutamine 10 meetri (NTA 50 meetri) ulatuses veepiirist või karstilehtrite servast.

Arvestus kasutatud taimekaitsevahendi üle

Isik, kes kasutab taimekaitsevahendit oma majandustegevuses, peab kasutatud taimekaitsevahendi üle arvestust paberkandjal või elektrooniliselt, kus näidatakse ära:

- ✓ taimekaitsevahendi nimetus,
- ✓ kasutuskorra aeg,
- ✓ kulunorm,
- ✓ maa-ala ja taimekultuur, mille peal taimekaitsevahendit kasutati.

Täida põlluraamatut õigeaegselt (hiljemalt 10 päeva jooksul) või pea arvestust taimekaitsevahendite kasutamise üle muul viisil.

Taimekaitsevahendite hoiustamine

Hoia taimekaitsevahendit ja puhitud seemet eraldi toidust, ravimitest ja söödast. Säilita taimekaitsevahendit loetava märgistusega originaalpakendis.

Veendu, et

- ✓ hoiuruum on piisava suurusega, lukustatav ja märgistatud,
- ✓ hoiutingimused on ohutud ja turvalised (korralik valgustus, ventilatsioon jne),
- ✓ hoiukohas on vahendid võimaliku reostuse likvideerimiseks,
- ✓ hoiukohas on nähtaval kohal tulekustutusvahendid ja häirekeskuse hädaabinumber 112.

Kokkuvõtteks

- Osta ja kasuta ainult Eestis turule lubatud taimekaitsevahendeid
- Soeta vajaminev taimekaitsevahend usaldusväärset turustajalt.
- Arvesta integreeritud taimekaitse põhimõtetega
- Kasuta taimekaitsevahendit ainult vastavalt kasutusjuhendile
- Veendu, et taimekaitseseade on töokorras ja läbinud tehnilise kontrolli
- Pea kinni kõigist ohutusnõuetest
- Pea kinni kõigist veekaitse nõuetest
- Kasuta taimekaitsetööl sobivaid isikukaitsevahendeid
- Hoiusta taimekaitsevahendeid turvaliselt
- Käitle taimekaitsevahendi jääke ja pakendijäätmeid nõuetekohaselt

PTA koduleht: [Meelepea taimekaitsevahendi kasutajale](#)

Prioriteetid taimekaitsevahendite kasutamise järelevalves

- Tolmeldajate kaitse ja sellega seoses taimekaitsevahendite kasutamise reeglite järgimise teravdatud kontroll rapsikasvatuses
- Glüfosaadi kui enim kasutatava ja suure avalikku tähelepanu all oleva taimekaitsevahendi kasutamispääsudest kinnipidamise kontroll
- Integreeritud taimekaitse (ITK) põhimõtete teadvustamine põllumeestele ning selle rakendamise tõhustamine

**Taimekaitse tõttu ei hukku 2023. aastal ühtegi
mesilasperet 😊😊😊**

Mida toob aasta 2023

- Kontrollide planeerimisel ja läbiviimisel arvestame veelgi enam turustajatelt saadud andmetega
- Fookuses on etteteatamata kontrollid
- Jätkame seiresõitudega
- Jätkame proovide võtmist nii taimikust kui toodangust
- Taimekaitseregistri avalikus vaates on võimalik isikukoodi alusel veenduda taimekaitsetunnistuse kehtivuses ja ka turustajal on võimalik ID kaardi alusel veenduda selle olemasolus. Edaspidi soovime loobuda plastikkaartide väljastamisest.

Taimkaitsevahendite register – taimekaitsetunnistuse kehtivuse päring

Taimkaitse / Plant protection

[Register of Plant Protection Products](#)

[Taimkaitsevahendite register](#)

[Turustuskohad](#)

[Väga mürgiste taimekaitsevahendite kasutajad](#)

[Taimkaitsetunnistuse kehtivuse päring](#)

Teil on võimalus kontrollida Põllumajandus- ja Toiduameti poolt väljastatud taimekaitsetunnistuse kehtivust. Sisestage kontrollitava isiku isikukood otsingusse.

Isikukood

Kontrolli

Tingimuslikkus 2023: Taimekaitsevahendite kasutamine KM 7 ja KM 8

Nõue 1: Taimekaitsevahendit tohib kasutada üksnes taimekaitsevahendi loas määratud ja taimekaitsevahendi märgistusele vastavatel tingimustel ja põllumajandusministri 29. novembri 2011. a määruse nr 90 § 4 nõuete kohaselt.

Nõue 2: Taimekaitsevahendi professionaalne kasutaja peab olema läbinud taimekaitsekoolituse ning peab omama selle läbimist tõendavat taimekaitsetunnistust.

Nõue 3: Kasutuses olev taimekaitseseade, välja arvatud käsi- ja selgpriit, peab olema läbinud korralise tehnilise kontrolli iga kolme aasta järel.

Nõue 4: (1) Taimekaitseseade ei tohi nõuetekohasel kasutamisel, puhastamisel, hooldamisel ja hoidmisel ohustada inimese tervist ega keskkonda.

(2) Professionaalne kasutaja kontrollib tema kasutuses oleva taimekaitseseadme toimimist korrapäraselt ning vajaduse korral reguleerib selle toimimiseks olulisi osasid.

(3) Taimekaitseseadme kasutamise, puhastamise, hooldamise ning hoidmise ohutusnõuete täitmisel tuleb järgida põllumajandusministri 20. aprill 2006. aasta määruse nr 49 „Taimekaitseseadme kasutamise, puhastamise, hooldamise ning hoidmise ohutusnõuded¹“ alusel kehtestatud nõudeid.

Tingimuslikkus 2023: Taimekaitsevahendite kasutamine KM 7 ja KM 8

Nõue 5: Veekaitsevööndis on keelatud keemilise taimekaitsevahendi kasutamine veeseaduse § 196 lõikes 1 nimetatud registreeringuta.

Taimekaitsevahendi kasutamine on keelatud allikatel, karstivormidel ja karstijärvikutel ning nende ümbruses kümne meetri ulatuses allika veepiirist, karstivormi servast või karstijärviku kõrgeima veetaseme piirist.

Nitraaditundlikul alal asuvatele olulistele allika- ja karstialadele jäävatel allikatel, karstivormidel ja karstijärvikutel ning nende ümbruses 50 meetri ulatuses allika veepiirist, karstivormi servast või karstijärviku kõrgeima veetaseme piirist on keelatud taimekaitsevahendite kasutamine.

Nõue 6: Taimekaitsevahendi jääke ja pakendijäätmeid käideldakse jäätmeseaduses ja pakendiseaduses sätestatud nõuete kohaselt.

Tingimuslikkus 2023: Taimekaitsevahendite kasutamine KM 7 ja KM 8

Nõue 7:

Taimekaitsevahendit hoitakse selleks sobivas ruumis, taimekaitsevahendi väikese koguse puhul ka selleks ettenähtud konteineris või kapis, mis on lukustatud ja millel on mürgise aine puhul kasutatav hoiatusmärk. Taimekaitsevahendit hoitakse eraldi toidust, ravimitest ja söödast, et vältida nende saastumist taimekaitsevahendiga.

(1) Taimekaitsevahendi kasutaja säilitab taimekaitsevahendit loetava märgistusega originaalpakendis hoiutingimustes, mis tagavad taimekaitsevahendi säilimise kasutuskõlblikuna.

(2) Taimekaitsevahendi säilitamiseks sobiv ruum (edaspidi hoiuruum) on: 1) vajaliku suurusega;

2) hästi ventileeritav ja valgustatav;

3) vedeliku mitteläbilaskvast, keemilise aine toimele vastupidavast ja libisemiskindlast materjalist kõrge künnisega põrandaga.

(3) Taimekaitsevahendi pakend asetatakse põrandal hoidmise korral puitalusele.

(4) Hoiuruumis on vedeliku imavat materjali nagu liiva, saepuru või turvast ning hari, kühvel ja lekkimiskindel suletav anum pakendist välja valgunud taimekaitsevahendi kogumiseks. Hoiuruumis on nähtaval kohal tulekustutusvahendid ning häirekeskuse hädaabinumber 112.

Teavita! Teadlikult.

Teavita Põllumajandus- ja Toiduametit

- kui märkad, et kusagil pakutakse müügiks kahtlase välimuse või päritoluga tooteid
- kui märkad, et kasutatakse kahtlase välimuse või päritoluga taimekaitsevahendeid
- kui märkad nõuete rikkumist taimekaitsevahendite kasutamisel

Reegleid järgiv taimekaitsetöö
ei vaja teavitamist☺.

Vajaliku info leiad:

[PTA koduleht](#)

[Taimkaitsevahendite register](#)

Valikud las õiged olla, vaid nii saab taime tänu tulla!

Tänan!

